

TÁRSULATI ÜGYEK

1962. tavaszi ülészakon elhangzott előadások

Április 15. Mérvnőhgeológiai Szakcsoport Térhépézési Munkabizottságának ülése

A munkabizottság ülését Rónai András vezette le.

Résztevők száma: 8

Április 11. Előadóülés

Elnök: Bogsch László.

Bogsch László elnök bevezetőjében köszönti kitüntetésben, ill. jutalomban részesített tagtársainkat, a Munka Érdemrenddel kitüntetett Barnabás Kálmán választmányi tagot és Gyulay Zoltánt, a Magyar Földtani Társulat Északmagyarországi Csoportjának vezetőségi tagját; a miniszteri kitüntetésben részesített Jantsky Béla választmányi tagot, valamint Kubovics Imre tagtársunkat, aki az 1962. évi akadémiai jutalom III. fokozatát kapta meg.

Strausz László: A gánti eocén fauna ökológiai viszonyairól

Vita: Bogsch, L., Báldi T., Strausz L., Bogsch L.

ifj. Dudich Endre: A biológiai aktualizmus elvének alkalmazása fosszilis

Bryozoákra

Vita: Bogsch L.

Bejelentések:

Báldi Tamás: A Glycymeris nemzetség rétegtani jelentősége

Vita: Bogsch L.

Kaszap András: Fosszilis problematikumok a Kozmoszból

Vita: Sztróckay K., Bogsch L., ifj. Dudich E., Sztróckay K.,

Kaszap A., Bogsch L.

Az előadóülés végén bemutatásra került a „Tengeri hó” c. a II. Műszaki Tudományos Filmfesztiválra benevezett, művészi, színes japán kisfilm (25'). A film 1960-ban készült s létrehozásában részt vett valamennyi illetékes japán kutatóintézet. A film a kőolaj keletkezéséhez vezető út első szakaszát járja be, bemutatva a szénhidrogénképződés alapját adó élővilágot a maga teljességében. Rendezte: Shinkichi Noda és Tetsuro Onuma. Gyártotta a Tokyo Cinema Co.

Résztevők száma: 82

Április 19. Klubest. Szeged

A Szegedi Tudományegyetem Természettudományi Karának nagyelőadójában Koch Sándor tiszteleti tag megnyitó szavai után Vidacs Aladár tartott előadást „Olasz vulkánok krátereinél” címmel. Előadását színes diapozitívek és azonos című kisfilm bemutatásával tette élményszerűvé. Az állóképek és a kisfilm 1961-ben, a Nemzetközi Vulkanológiai Asszociáció olaszországi szimpóziumán és kirándulásain készült.

Résztevők száma: 85

Április 19. Agyagásványtani Szakcsoport előadóülése a Szilikátipari Tudományos Egyesülettel közös rendezésben

Elnök: Richter Vladimír

Juhász Zoltán—Varju Gyula: A bábavölgyi porcelánföld és a feketehegyi illites kálitufa ismertetése

Barna János: A Mád-környéki finomkerámiai fehér agyagfélések nemesítésére vonatkozó vizsgálatok

Az előadásokat követő vitában Barna J., Farkas Ö., Juhász Z., Nemező E., Richter V., Vágó G. és Varju Gy. vett részt.

Résztevők száma: 41

Április 25. Választmányi ülés

Elnök: Kertai György
 Napirend: A Magyar Földtani Társulat alapszabálytervezetének vitája második olvasásban.
 Résztvevők száma: 17

Április 25. Előadótülés a Magyar Mezőgazdasági Bizottsággal közös rendezésben

Elnök: Kertai György, később Fülöp József
 Fülöp József: Az alsókréta ösföldrajzi viszonyai Magyarországon
 Vita: Kertai Gy., Göbel E., Morvai G., Konda J., ifj. Dudich E., Böcker T., Fülöp J.
 Báldiné Beke Mária: A Nannoconus nemzetség földtani jelentősége
 Vita: Szabóné Drubina M., Báldiné Beke M., Knauer J., Szabóné Drubina M., Góczán F., Fülöp J.
 Knauer József: A Tintinnina alrend földtani szerepe
 Vita: Báldi T., Noszky J., Báldiné Beke M., Knauer J., Fülöp J.
 Bejelentések:
 Oravecz János: Érdekes új rák-lelet a hazai triászából
 ifj. Dudich Endre: Új gyűrűsféreg a mátyásföldi helvétai kavicsösszeletből
 Résztvevők száma: 65

Április 26. Mérnökgeológiai Szakcsoport Munkabizottsági vitatülés

Vita a víztározók mérnökgeológiai vizsgálata tervezési előírásairól. Az anyagot összeállította, ismertette és a vitát levezette Juhász József.
 Résztvevők száma: 7

Április 27. Felolvasó ülés a Magyar Tudományos Akadémia Műszaki Tudományok Osztályával közös rendezésben

Elnök: Szádeczky-Kardoss Elemér
 Szádeczky-Kardoss Elemér akadémikus, tiszteleti tag bevezető szavai után Rosenquist, I. Th. professzor, a Norvég Tudományos Akadémia tagja, a Nemzetközi Agyagásvány Bizottság elnöke tartott előadást Fizikai-kémiai szempontok az agyagásványkutatásban címmel.
 Résztvevők száma: 72

Április 29. Agyagásványtani Szakcsoport előadótülés

Elnök: Nemezz Ernő
 Rosenquist, I. Th.: Víz-agyag rendszer
 Az előadás után kialakult vitában Juhász Z., Nemezz E., Szádeczky-Kardoss E. és Szántó F. vett részt. Rosenquist akadémikus hozzászólásonként válaszolt.
 Résztvevők száma: 102

Május 9. Közgyűlés

Elnök: Kertai György
 Kertai György: Elnöki megnyitó
 Majzon László: Hantken Miksa emlékezete
 (Az elnöki megnyitó és Majzon L. előadásának anyagát a Földtani Közöny jelen füzetének elején közöljük.)
 A Hantken Miksa emlékének szentelt előadást követően elnök felkérésére Géczy Barnabás választmányi tag bemutatja a Hantken Miksa Emlékérem ügyrendjét.

Hantken Miksa Emlékérem ügyrendje

I. Általános indokolás

A Magyarhoni Földtani Társulat 1962. május 9-én tartott Közgyűlése elhatározta, hogy H a n t k e n Miksa (1821–1893), a Társulat volt elsőtítkára, a Földtani Intézet volt igazgatója, a Budapesti Tudományegyetem Őslénytani Intézetének első egyetemi tanára, a nemzetközileg elismert tudós halhatatlan emlékének megőrkötésére, az őslénytani és rétegtani tudományokban kimagasló eredményekre buzdítás céljából emlékérmeket alapít.

A „Hantken Miksa Emlékérem” (továbbiakban: Emlékérem) alapítása szükségessé vált, mivel a szocialista építés folyamán megszaporodott földtani vizsgálatokkal együtt ezekben a tudományokban nagyon jelentős értékű munkák születnek, melyek jutalmazása kívánatos. H a n t k e n élete és munkássága példamutató, s a nevét viselő érem kitüntető a jutalmazott számára.

II. Az Emlékérem leírása

Az Emlékérem homlokzati oldalán H a n t k e n félprofilos képmása látható „HANTKEN MIKSA 1821–1893” körirattal. Hátdoldalán középen a geológus emblémát szalagdísz borítja el. A szalagdíszre kerül a jutalmazott neve és a jutalmazás időpontja. Az Emlékérem hátdoldali körirata felül: „Magyarhoni Földtani Társulat 1848”, alul: „Mente et malleo”.

Az Emlékérem anyaga bronz. Átmérője 60 mm. Alkotója: Boldogfai F a r k a s Sándor szobrászművész, 1962.

III. Az Emlékérem odaítélésének és kiadásának ügyrendje

1. Az Emlékérem olyan őslény- és rétegtani, nyomtatásban már megjelent munka kitüntetése, amely az előbbi szakcsoportok valamelyik ágában a tudományt kimagasló értékkel gyarapította.

2. A Magyarhoni Földtani Társulat az Emlékérmeket minden harmadik évben, a Szabó József Emlékérmeket is kiadó rendes Közgyűlésen nyújtja át az arra érdemesített munka szerzőjének. Ha a munka címében több szerzőt jelez, akik annak tudományos értékéhez egyenlő mértékben járultak hozzá, akkor ezeknek is át kell adni az Emlékérmeket a munkán megjelölt szerzői sorrend szerint.

3. Az Emlékérem első kiadási ideje: 1963. évi Tisztújító Közgyűlés.

4. A Választmány szótöbbséges határozata alapján az Emlékérem a hároméves időszaktól eltérően egy évvel korábban vagy később is kiadható akkor, ha a megőrkötött életével vagy kimagasló tevékenységével kapcsolatban bizonyos jubileumról kíván a Társulat évi rendes Közgyűlése megemlékezni. A következő adományozás éve azonban ilyen esetekben is az eredeti ciklusrend szerinti esztendő lesz.

5. Az Emlékérem kiadása alkalmával a kiadási évet megelőző 9 (kilenc) év 1. pontban megjelölt irodalma vehető figyelembe. A munkák figyelembevételében a megjelenési év az irányadó.

6. Az Emlékérem odaítélésében csak olyan munka vehető figyelembe, amely:
a) Önálló vizsgálatokon alapuló tudományos vagy a gyakorlatban is használható, kimagasló értékű eredményeket közöl, s félreérthetetlen, szabatos fogalmazásban gazdagítja az 1. pontban megjelölt tudományágakat.

b) Magyar állampolgárnak (a Társulat tagjának) magyarországi vagy külföldi anyag feldolgozásán alapuló munkája, amely utóbbi esetben az 1. pontban megjelölt tudományágak hazai fejlődése szempontjából feltétlenül előremutató, haladást szolgáló eredményeket tartalmaz.

c) Külföldi állampolgárnak Magyarországra vonatkozó, a 6/a pontban rögzített feltételek szerinti munkája.

d) Csak magyar, orosz, angol, francia vagy német nyelven megjelent munka bírálható el. Más nyelvű munka csak a felsorolt nyelvek egyikén adott, megfelelően kimerítő, az eredményeket részleteiben is kifejtő ismertető összefoglalás (rezümé) birtokában bírálható el.

7. A kitüntethető munkák kijelölésének, elbírálásának és az Emlékéremmel jutalmazásra való ajánlásának ügyrendje:

a) A kiadás évét megelőző év utolsó Választmányi ülésén a Társulat Választmánya héttagú Ajánlóbizottságot kér fel. A Bizottság elnöke a Társulat egyik társelnöke

vagy választmányi tagja. A Bizottság tagjai a Társulat Választmányából vagy rendes tagjai sorából kerülnek ki. A Bizottság munkájában való részvételre az Emlékérem birtoklása felkérés esetén jogosít. A bizottsági munkára felkért személyek tudományos kutatási területe az 1. pontban foglalt tudományágak valamelyikével egyeznek meg, abban érdemleges eredményekre tekintsenek vissza. A jegyzői tisztséget elnök javaslata alapján az Ajánlóbizottság egyik tagja tölti be.

b) Az Ajánlóbizottság első ülésén az elnök a bizottsági tagok között kiosztja az 5. pontban megjelöltek szerint figyelembe vehető önálló, gyűjteményes kiadásokban vagy tudományos folyóiratokban megjelent munkák összeírását és ezek 6. a-b-c-d pontok szerinti véleményezését. Tankönyv nem kerülhet elbírálásra.

c) Három-négy héttel később, az Ajánlóbizottság második ülésén a bizottsági tagok beszámolnak a kitüntetésre érdemes munkákról. A javasolt munkák értékét a Bizottság megvitatta. Az értékelésnél figyelembe kell vennie, hogy a munka milyen mértékben segítette a gyakorlati irányú kutatásokat, milyen volt a nemzetközi sikere stb. A vélemények elterése esetén a Bizottság szavazással dönt. A szavazásban az elnök is részt vesz. Az eredményről, amely részletes véleményt is ad a munka értékéről, a Választmány részére jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyvet a Bizottság elnöke és jegyzője írja alá.

d) Az Ajánlóbizottság tagjainak munkái nem értékelhetők. Amennyiben valamelyik bizottsági tag munkája a kitüntetésre érdemes munkák között szerepelne, a munka szerzőjét a Bizottság elnöke bizottsági tagságtól felmenti, és helyette véleményegységgel választott új tagot kér fel.

e) Ha valamelyik kilenc éves időszakban az Ajánlóbizottság a fenti feltételeknek megfelelő munkát nem talál, az Emlékérem kiadása elmarad.

f) Az Ajánlóbizottság véleményét tartalmazó jegyzőkönyvet a Választmány legközelebbi ülésén a Bizottság elnöke mutatja be. Amennyiben a Választmány az Ajánlóbizottság javaslatával szótöbbséges mértékben egyetért, az Ajánlóbizottság javaslata a Választmány határozatával megerősítve a Társulat Közgyűlése elé kerül, amely azt tudomásul véve az Emlékéremet kiadja.

g) Ha a Választmány az Ajánlóbizottság javaslatát szakmai vagy alaki okok miatt, szótöbbséges szavazással nem erősítené meg, akkor az Ajánlóbizottság felmentésével egyidőben új Ajánlóbizottságot kér fel, melynek javaslata alapján már véglegesen határoz. Az új Ajánlóbizottságnak 3 (három) régi tagja lehet.

h) Az Ajánlóbizottság értékelő, valamint a Választmány megerősítő véleményét, ill. határozatát az ünnepi Közgyűlés jegyzőkönyvében kell megörökíteni, amely a Földtani Közlönyben is teljes szövegében közzendő.

IV. Egyéb határozatok

1. Az Emlékérem nem a szerzőt, hanem a munkát tünteti ki.

2. Az Emlékérem ügyrendjét az Ajánlóbizottság minden tagja esetről-esetre megkapja.

3. Ha a megelőző kilenc éves elbírálási szakaszból a 7/c szerinti ajánlóbizottsági eljárás két megegyező értékű munkát emelne ki, a határozati javaslat meghozatalához figyelembe vehető a munkák szerzőinek a kilenc éves elbírálási szakaszt megelőző munkássága is.

4. A kilenc éves elbírálási szakasz során elhunyt szerző munkássága is figyelembe vehető, elbírálható. A kilenc éven belül elhunyt szerző munkáira éppen úgy vonatkoznak az Emlékérem ügyrendjének megfelelő pontjai, mintha szerzőjük az élők sorában lenne. Ha elhunyt szerző munkáját tünteti ki a Társulat, úgy az Emlékéremet elhunyt társulati tagunk legközelebbi hozzátartozójának (házastárs, gyermek, szülő) kell az ünnepi Közgyűlésen átnyújtani.

5. Külföldi állampolgár munkájának jutalmazása esetén a szerző az ünnepi Közgyűlésre meghívandó. Akadályoztatása esetén az Emlékéremet az illetékes diplomáciai testület veszi át.

* * *

A Közgyűlés résztvevői a Géczy Barnabás által bemutatott Hantken Miksa Emlékérem ügyrendtetszésnyilvánítással fogadták. Ellenvélemény, módosító indítvány nem hangzott el, így Kertai György elnök az Emlékérem ügyrendjét a Közgyűlés által jóváhagyottnak nyilvánította. Ezt követően pedig felkérte Tasnádi Kubacska András választmányi tagot, hogy a Társulat Elnöksége és Választmányja által két szinten három ízben megvitattott Alapszabálytervezetet jóváhagyásra a Közgyűlés elé terjessze.

A Magyarhoni Földtani Társulat alapszabálya

1. §.

A Társulat neve : Magyarhoni Földtani Társulat; a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének (MTESZ) tagja.

Alapítási éve: 1848

Székhelye: Budapest

Működési területe: Magyarország

Hivatalos nyelve: magyar

Pecsétje köriratban: Magyarhoni Földtani Társulat — *Mente et malleo* — 1848

2. §.

A Társulat célja

A Magyarhoni Földtani Társulat (továbbiakban Társulat) a földtannak és rokontudományainak művelésével foglalkozó szakemberek egybefogása.

A népgazdaság fejlesztésének szem előtt tartásával a földtani tudományok művelése, terjesztése, az érdekeltek tudományos és gyakorlati továbbképzése.

A tagok helyes kezdeményezéseinek, bírálatainak, javaslatainak előmozdítása és ezek közvetítése a MTESZ-en keresztül a kormányzati szervekhez.

3. §

A Társulat tevékenysége

1. Szakelőadások, vitatülések, klubesték, ankétok, vándorgyűlések és kongresszusok tartása, vidéki csoportok és munkabizottságok szervezése.

2. Pályázatokat hirdet és ezekre jutalmakat tűz ki.

3. Elősegíti, megszervezi a külföldi országokkal a szakmai tapasztalatszeret.

4. Együttműködik a földtannal kapcsolatos feladatok megoldásában az érdekeltektől állami és társadalmi szervekkel.

5. Adott alkalmakkor részt vesz a Társulat Elnöksége vagy az Elnökség által kiküldött Munkabizottság útján a tudományos és gyakorlati feladatok és javaslatok előkészítésében és megvitatásában.

6. A kormányzati szervek vagy a MTESZ Vezetőségének felkérésére szakmai kérdésekben tanácsot ad, szakvéleményt dolgoz ki (szakmai továbbképzés, főiskolai és technikai oktatás ügye stb.).

7. A földtani és rokontudományok művelése terén kitüntetések adományoz (Szabó József Emlékérem, Hantken Miksa Emlékérem, pályadíjak).

8. Biztosítja a MTESZ Vezetőségével együtt a társulati munka pénzügyi és technikai feltételeit, valamint a Földtani Közlöny és egyéb szakmai kiadványok megjelentetését.

4. §

Társulati tagok, azok jogai és kötelei

A Társulat tagja lehet minden magyar állampolgár, aki a társadalmi munkán keresztül szakmai ismeretét bővíteni és szakterületének fejlődését előmozdítani kívánja.

a) *Rendes tag*: a rendes tag felvételét a Társulat Választmányától kéri. Ehhez két rendes tag ajánlása szükséges. Visszautasítás esetén a Közgyűléshez lehet fellebbezni.

b) *Ifjú tag*: aki valamely egyetem vagy technikum nappali tagozatának rendes hallgatója. Felvételét egyszerű jelentkezésre a Társulat Titkársága végzi.

c) *Jogi tag*: az a személy vagy intézmény, vállalat, aki vagy amely a földtani tudományok fejlesztése érdekében anyagi hozzájárulásával támogatja a Társulatot.

d) *Tiszteleti tag*: a Társulat Közgyűlése a Választmány javaslatára olyan hazai vagy külföldi szakembert, aki a földtani vagy rokontudományai művelésében vagy a Társulat szolgálatában kiváló érdemeket szerzett, tiszteleti tagul választhat.

1. A tagok jogai

a) A Társulat r e n d e s t a g j a a Társulat által rendezett előadásokon, vitákon, klubestéken stb. részt vehet, felszólalhat, bírálhatja a Társulat munkáját és a Vezetőség tevékenységét, munkabizottságokban dolgozhat, szakcsoportok tagja lehet, a Társulat kiadványaira előfizethet. Részt vehet a Társulat Közgyűlésén, szavazati joga van és bármely tisztségre választható. Igénybe veheti a Társulat által nyújtott kedvezményeket (hazai és külföldi tanulmányutak, vándorgyűlések, kiadványokra kedvezményes előfizetés stb.)

b) A Társulat i f j ú s á g i t a g j a részt vehet hozzászólási joggal az előadásokon, vitákon, klubestéken stb. A Közgyűlésen részt vehet szavazati jog nélkül. Előfizethet a Társulat kiadványaira a rendes tagoknak járó kedvezménnyel.

c) A j o g i t a g s á g g a l b í r ó s z e m é l y e k , i n t é z m é n y e k , v á l l a l a t o k a Társulat rendezvényeire meghívót kapnak, megkapják a Földtani Közlönyt és a Társulat egyéb kiadványait tiszteletpéldányként, szakmai kérdésekben a Társulat segítségét kérhetik.

d) A Társulat t i s z t e l e t i t a g j á t megilletik mindazok a jogok, amelyek a rendes tagot, de tagdíjat nem fizet, a Földtani Közlönyt tiszteletpéldányként kapja, és ha magyar állampolgár, a Társulat Választmányának örökös tagja.

2. A tagok kötelezései

Minden tag köteles a Társulat Alapszabályát és a Közgyűlés által jóváhagyott határozatokat betartani. Köteles elvégezni a Társulatban vállalt munkáját. A rendes tag fizeti a Közgyűlés által megállapított tagdíjat.

5. §

A társulati tagság megszűnik

a) bejelentett kilépés után,

b) a tag fegyelmi határozattal történő kizárásával,

c) a tagdíjfizetés 2 évi elmulasztása esetén.

Kilépéskor, kizáráskor, a tagság megszűntével a tagsági jogok megszűnnek.

Fegyelmi eljárás indítandó az ellen, aki a Magyar Népköztársaság törvényeit megsérti, a Társulat Alapszabályát nem tartja be, vagy a hozott határozatokat megszegi. A fegyelmi eljárást a Társulat F e g y e l m i B i z o t t s á g a folytatja le, annak javaslatát a Választmány hagyja jóvá. A kizárási határozat ellen a határozat kézhezvételétől számított 2 héten belül fellebezni lehet a Társulat Titkársága útján a Társulat Közgyűléséhez, de a kézbesített fegyelmi határozat a Közgyűlés döntéséig érvényben marad. A kizárási okának megszűnése után a kizárt tag újból kérheti felvételét a Társulat tagjainak sorába.

Abban az esetben, ha a rendes tag 2 éven át tagdíjat nem fizetett, a Társulat Titkársága köteles két alkalommal felszólítani a tagot tagdíjkötelezettsége teljesítésére, egyúttal közölni vele, hogy nemfizetés esetén az Alapszabály értelmében tagsága megszűnik. A tag rendkívüli esetben, írásban további haladékokat kérhet a Társulat Elnökségétől tagdíjhátralékának rendezésére.

6. §

A Társulat szervezete, szerveinek feladatai

A Társulat szervei:

a Társulat Közgyűlése,

a Társulat Választmánya,

a Társulat Elnöksége,

a Társulat Elnöksége mellé kiküldött Bizottságok,

a Társulat Szerkesztő Bizottsága,

a Társulat Fegyelmi Bizottsága,

a Társulat Titkársága.

A Társulat szerveinek feladatai:

A Társulat szervei határozatokat egyszerű szótöbbséggel hoznak. A Társulat Elnökségének határozatait a Választmány jóváhagyása után, a Közgyűlés kivételével, az összes szervre kötelezőek.

a) A Társulat Közgyűlése a Társulat legfőbb szerve és a tagok összességének képviselete. R e n d e s K ö z g y ű l é s é v e n k é n t , a n a p t á r i é v e l s ő f e l é b e n t a r t a n d ó . A R e n d e s K ö z g y ű l é s t a Társulat Elnöksége hívja össze.

Rendkívüli Közgyűlést kell összehívni, ha a Választmány egyszerű többsége vagy a MTE SZ Központi Vezetősége kívánja. A Rendkívüli Közgyűlést a Társulat Elnöksége a kérelem írásos benyújtásától számított 30 napon belül hívja össze.

Tisztújító Közgyűlést három évenként ugyancsak a Társulat Elnöksége hív össze.

Határozatképesek a Közgyűlések, ha azokon a rendes tagoknak legalább a fele jelen van.

Ha a szabályszerűen összehívott Közgyűlés nem határozatképes, a 30 napon belül ugyanazon tárgysorozattal összehívott Közgyűlés, a megjelentek számára tekintet nélkül, határozatképes.

A Közgyűléseken minden tagnak joga van részt venni, felszólalni, de szavazati joga csak a tiszteleti és a rendes tagnak van, utóbbinak abban az esetben, ha tagdíj befizetési kötelezettségének megelőzően eleget tett. Szavazni csak személyesen lehet.

A Közgyűlések határozataikat egyszerű szótöbbséggel hozzák, alapszabálymódosítás esetén kétharmad szótöbbség szükséges.

A Tisztújító Közgyűlésen az Elnökség beszámol az elmúlt időszak társulati tevékenységéről, és kijelöli a Társulat előtt álló feladatokat. A Tisztújító Közgyűlés titkos szavazással megválasztja a Társulat Választmányát, Elnökséget és tiszteleti elnököket választhat. Felülvizsgálja a Fegyelmi Bizottságnak a Választmány által jóváhagyott esetleges határozatait, és döntést hoz a fellebbezések ügyében. A MTE SZ-szel egyetértésben megállapítja a tagdíjakat. Jóváhagyja a vidéki csoportok jelentését és vezetőségválasztását. Módosíthatja a Társulat Alapszabályát, átadja a Társulat kitüntetéseit és jutalmait.

A Közgyűlést a Társulat elnöke, társelnöke, vagy szükség esetén az Elnökség valamelyik tagja vezeti. A Közgyűlésről jegyzőkönyvet kell készíteni. Aláírja a Közgyűlés elnöke és a Közgyűlés jelenlévő tagjai közül előre felkért két hitelesítő tag.

b) A Társulat Választmánya a Társulat Választmánya áll a tiszteleti elnökből, a tiszteleti tagokból, kivéve az idegen állampolgárokat, az Elnökség tagjaiból, a Tisztújító Közgyűlés által megválasztott 35 választmányi tagból és a Szakcsoportok elnökeiből és titkáraiból.

A Tisztújító Közgyűlés által megválasztott 4 póttag közül szükség esetén a szavazatok száma szerint soron következők hívandó be.

A Választmányt az elnök, vagy annak tudtával valamelyik társelnök hívja egybe a szükséghez képest, de lehetőleg minden naptári negyedévben legalább egyszer.

A Választmány határozatképes, ha tagjainak legalább fele megjelent.

Rendkívüli Választmányi ülés hívandó össze, ha a választmányi tagok egyharmada ezt írásban kéri.

A Választmányi ülésen a Társulat elnöke vagy egyik társelnöke elnököl, és a főtitkár, vagy a titkár az előadó.

A Fegyelmi Bizottság tagjai tanácskozási joggal a Választmányi ülésekre meghívhatók.

A Választmány a Közgyűlések közötti időben felügyeletet és bírálatot gyakorol az Elnökség munkája felett. Határozatát nyílt szavazással és szótöbbséggel hozza. Megvitatja a Társulat munkatervét, az évközben megüresedett tisztségeket a két Közgyűlés között megbízással betölti. Joga van Szakcsoportokat alakítani, külön Véleményező Bizottságokat kiküldeni, bizottsági tagokat kijelölni, a tiszteleti tagság, a külföldiek tagsága, az egyes Szakcsoportok és társulati Bizottságok előterjesztéseiben határozatot hozni, a Társulat Emlékérmeit odaítélni.

c) A Társulat tiszteleti elnöke. Amennyiben az Elnökség és a Választmány szükségesnek tartja, javasolhatja a Közgyűlésnek kimagasló érdemeket szerzett tagjai közül tiszteleti elnök megválasztását.

d) A Társulat Elnöksége: elnök, két társelnök, főtitkár, titkár. A Társulat Elnökségét a Választmány javaslatára a Tisztújító Közgyűlés választja meg. Az Elnökség a Választmánnyal egyetértésben szervezi, irányítja és ellenőrzi a Társulat ügyeit. Az Alapszabály és a közgyűlési, választmányi határozatok irányelveinek megfelelően biztosítja a Társulat különböző Szakcsoportjainak és Munkabizottságainak működését, kiépíti a kapcsolatot és biztosítja az együttműködést más tudományos és társadalmi egyesületekkel. Fenntartja a Társulat közvetlen kapcsolatát a MTE SZ-szel.

A Társulat elnöke vagy a két társelnök egyike elnököl a Közgyűléseken, a Választmányi üléseken, a Társulat szakülésein. Képviselik a Társulatot belföldi és külföldi tudományos és társadalmi kapcsolatokból következő reprezentatív összejöveteleken, kongresszusokon és szakmai megbeszéléseken. Akadályoztatásuk esetén az Elnökség által kiküldött választmányi tag képviseli a Társulatot.

Szükség esetén az elnöknek jogában áll intézkedéseket hozni a Szakcsoportok, Bizottságok, és a Földtani Közlöny felelős szerkesztőjének munkáját illetően.

A Társulat főtitkára a titkár bevonásával végzi a Társulat összes igazgatási ügyeit. Elkészíti a Társulat munkatervét, költségvetési előirányzatát, az évről-évre jelentést. Szervezi az előadásokat, vitaesteket, klubnapokat, vándorgyűléseket. Jogosult az elnök tudtával a Társulatot kifelé, külső személyekkel és hatóságokkal szemben képviselni.

A Társulat titkára a főtitkár helyettese.

e) A Társulat Elnöksége mellé kiküldött Bizottságok a Társulat munkáját a saját területükön elősegítik, ellenőrzik, határozati javaslatokat tesznek, és beszámolnak az Elnökségnek. Üléseit a szükséghez képest tartják.

f) A Társulat kiadványainak Szerkesztő Bizottsága előkészíti és felülbírálja a Földtani Közlöny és más, alkalomszerű kiadvány szerkesztését. A felelős szerkesztő tevékenységéért közvetlenül az elnöknek felelős.

g) A Társulat Fegyelmi Bizottsága 3 tagból áll. A fegyelmi ügyek lefolytatására esetről-esetre a Választmány küldi ki. Tagjait saját soraiból a Választmány jelöli ki.

h) A Társulat Titkárságának függetlenített munkatársa ellátja a szövetségi és a társulati vezetőszervek határozatainak végrehajtását. Szervező és adminisztratív munkát végez. Munkájáért a Társulat Elnökségének, végső fokon a Szövetség főtitkárnak felelős.

7. §

A Társulat Szakcsoportjai

A Társulat Elnöksége a Választmány hozzájárulásával Szakcsoportok alakulását engedélyezheti, vagy meg is szüntetheti.

A Szakcsoport a Társulat olyan szerve, amely évi programját önállóan állítja össze, szaküléseket, klubesteket tart, kisebb tanulmányutakat rendezhet. Felmerülő kiadásait a Szakcsoport Vezetősége által a Társulathoz előre benyújtott és a Társulat Elnöksége által jóváhagyott költségvetés alapján a Társulat fedezi. A Szakcsoport évi költségigényét a Társulat évi költségvetésébe kell felvenni.

A Szakcsoport Vezetőségét (elnök, titkár, 4–10 vezetőségi tag) a Szakcsoport megalakulása után a Szakcsoport tagjai szótöbbséges szavazattal választják és jóváhagyásra a Társulat Választmánya elé terjesztik.

8. §

A Társulat kiadványai

A Társulat hivatalos lapja a Földtani Közlöny. A Földtani Közlönynek vagy a Társulat egyéb kiadványainak felelős szerkesztőjét az Elnökség javaslatára a Közgylés választja meg. Mellette a Választmány által kijelölt Szerkesztő Bizottság működik. A felelős szerkesztő és a technikai szerkesztő tanácskozási joggal részt vesz a Választmányi üléseken.

9. §

A Társulat gazdasági, pénzügyi és jogi helyzete

A Társulat jövedelmei a társulati tagok által fizetett tagdíjak, a Kormány által a MTESZ révén rendelkezésre bocsátott összegek és esetleges egyéb jövedelmek (jogi tagdíjak stb.).

A Társulat előzetes költségvetés alapján működik.

A társulati vagyonnak és jövedelemnek a Társulat belüli átcsoportosítását a Társulat Elnökségének meghallgatásával a MTESZ Elnöksége, illetve a MTESZ főtitkára kezdeményezheti vagy engedélyezi.

A Társulat Alapszabályának megváltoztatására a Közgylés jogosult.

A Társulat felett a felügyeletet a MTESZ-en keresztül a Magyar Tudományos Akadémia gyakorolja.

*

Az új Alapszabály bemutatását követő vitában sorrend szerint: Miháلتz I., Pojják T., Barátosi J., Kertai Gy., Tasnádi-Kubacska A., Lengyel E., Miháلتz I. és Kertai Gy. vett részt. Lényegét nem érintő, csaknem sti-

láriis változtatások után a Közgyűlés tetszésnyilvánítását alapulvéve Kertai Gy. elnök a Magyarhoni Földtani Társulat előterjesztett új Alapszabályát jóváhagyottnak nyilvánította. A Közgyűlés Kertai Gy. elnök zárszavával ért véget.

Résztevők száma: 127

Május 10. Mérnökgeológiai Szakcsoport előadói ülése

Elnök: Papp Ferenc

Vitális György: Az Oroszlány-bokodi völgyzárógát tervezése és építése során végzett mérnökgeológiai vizsgálatok

Mátrai Gyula: Az Oroszlány-bokodi völgyzárógát tervezése és kivitelezése Vita (mindkét előadáshoz): Lovász L., Láng S., Kertész P., Juhász J., Czigliana V., Rónai A., Ács E., Láng S., Herczogh H., Jantsky B., Vitális Gy., Mátrai Gy., Papp F.

Résztevők száma: 33

Május 21. Mérnökgeológiai Szakcsoport Munkabizottsági vitái ülése

Vita a víztározók mérnökgeológiai vizsgálata tervezési előírásairól. Az április 26-i vitai ülés folytatása.

Vitavezető: Juhász József.

Résztevők száma: 6

Május 23. Előadói ülések

Elnök: Balogh Kálmán

Oravecz János: A Dunántúli Középhegység felsőtriász képződményeinek rétegtani és fácies-kérdései

Góczán Ferenc—Venkatachala, Bangalore Srinivasa Rao (Lucknow, India): A dunántúli kösszeni márga palynológiai rétegtana

Vita (mindkét előadáshoz): Horváthné Deák M., Végh S-né, Kondaj J., Végh S-né, Kiss J., Végh S., Balogh K., Oravecz J., Balogh K., Oravecz J., Góczán F., Balogh K.

Bejelentések:

Wéber Béla: Thórium és ritkaföld indikációk a Budai hegységben

Vita: Balogh K., Wéber B., Kiss J., Végh S-né, Wéber B., Kiss J., Balogh K.

Bohn Péter—Havas Margit: Fluoreszcenciás vizsgálatok a paleontológiában

Vita: Kiss J., Balogh K.

Résztevők száma: 45

Május 24. Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságának ülése

Elnök: Kertai György. Napirend: 1962. második félévi külföldi kiküldetések.

Résztevők száma: 4

Május 28. Mérnökgeológiai Szakcsoport Munkabizottsági vitái ülése

Vita a víztározók mérnökgeológiai vizsgálata tervezési előírásairól. A május 21-i vitai ülés folytatása, a vita lezárása. Vitavezető: Juhász József.

Résztevők száma: 5

Május 29. Földtani Közlöny Szerkesztőbizottsági ülés

Elnök: Vadász Elemér

Napirend: a Földtani Közlöny 92. köt. 3. füzetének kiadási előkészítése.

Résztevők száma: 10

Június 6. Évadzáró előadói ülések

Elnök: Kertai György

Völgyi László: A Nagyalföld középső részének mélyföldtani vizsgálata

Vita: Kubovics I., Oroszné Hajós M., Kertai Gy., Völgyi L., Szepesházy K., Miháلتz I., Bárdossy Gy., Szepesházy K., Kertai Gy., Völgyi L., Kertai Gy.

Széles Margit: Szarmata és pannóniai korú Ostracodák a Duna-Tisza-közi fúrásokból

Vita: Kertai Gy., Vendl A., Széles M., Kertai Gy.

Molnár Béla: A délalföldi pliocén és pleisztocén üledékek tagolódása nehézásvány-összetétel alapján

Vita: Völgyi L., Kertai Gy., Scherf E., Molnár B., Miháltz I., Kriván P., Kertai Gy.

Bejelentések:

Oroszné Hajós Márta: Holocén diatomaföld-előfordulás Újpesten

Vita: Kriván P., Oroszné Hajós M., Kertai Gy.

Kriván Pál-Rózsavölgyi János: Felsőpleisztocén (rissi) andezitvulkanosság nyomai Aszód környékén

Vita: Kertai Gy., Kriván P., Morvai G., Kriván P., Láng S., Kertai Gy.

Bárdossy György: Új módszer közettani vékonyecsiszolatok röntgenvizsgálatára

Vita: Kertai Gy.

Résztevők száma: 61

Június 13. Mérnökgeológiai Szakcsoport Munkabizottsági vitaulése

Vita az útépités mérnökgeológiai vizsgálatának tervezési előírásairól. Az anyagot összeállította, ismertette, és a vitát levezette: Szilvágyi Imre.

Résztevők száma: 7

A Magyar Földtani Társulat Meeseki Csoportjának 1962. tavaszán Pécsen tartott előadóiülései:

Április 26. Klubest

Fejér Leontin bevezetőjét követően Vidacs Aladár mutatta be 1961 szeptemberben, Olaszországban, a Nemzetközi Vulkanológiai Asszociáció szimpóziumán és kirándulásain készített állóképeit és mintegy háromnegyedórás kisfilmjét „Olasz vulkánok krátereinél” címmel.

Résztevők száma: 24

Május 17. Előadóiülés

Elnök: Fejér Leontin

Földi Miklós: Hidas déli terület földtani felépítése

Vita: Csepregyhyné Meznerics I., Somos L., Földi M., Báldi T., Fábianszics L., Tamáshidy L., Földi M., Fejér L.

Az előadást követően Pécsen is bemutatásra került a „Tengeri hó” c. a II. Műszaki Tudományos Filmfesztiválra bemelegített színes, japán kisfilm.

Résztevők száma: 35

A Magyar Földtani Társulat Északmagyarországi Csoportjának 1962. tavaszán Miskolcon tartott előadóiülései:

Április 5–8. II. Országos Földgáz Ankét

A Magyar Földtani Társulat Északmagyarországi Csoportja az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület, a magyar Kémikusok Egyesülete, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület együttműködésével Miskolcon, a Szakszervezetek Megyei Titkársága nagytermében rendezte meg a II. Országos Földgáz Anketot, melynek első napján Czottner Sándor nehézipari miniszter megnyitóját követően Díószeghy Dániel műszaki egyetemi tanár elnöklete alatt több, alapozó, földtani–földgázbányászati előadás hangzott el a következő sorrendben:

Kertai György: Új földgáztelepek kutatása Magyarországon

Dank Viktor: Új magyar földgáztelepek földtani alkata

Bencze László: A földgázbányászat fejlődése a második öt éves terv folyamán

Peti László: A földgáz előkészítése a távzállításra

Kassai Lajos: A nagyalföldi földgáztelepek művelésének főbb kérdései

Az Anket április 5-i délutáni ülészakán, valamint a 6-i és 7-i előadásokon és a gyárlátogatások alkalmával már a földgázfelhasználás került az érdeklődés középpontjába. Az Anket utolsó napján a résztvevők a demjéni kőolaj-földgázmezőre is ellátogattak.

Résztvevők száma: 328

Április 12. Előadónál

Elnök: Pojják Tibor

Pantó Gábor: A Tokaji-hegységi vulkánosság jellege és megnyilvánulása

Frits József: A végardói kaolinosság

Molnár József: A Tokaji-hegység rétegtani és szerkezeti alakulása

Gyarmati Pál: A Tokaji-hegység délkeleti részének földtani viszonyai

Ilkeyné Perlaki Elvira: A Tokaji-hegység északnyugati részének földtani felépítése

Vita (mindegyik előadáshoz összevontan): Varju Gy., Zelenka T., Mátyás E., Zelenka T., Mátyás E., Varju Gy., Pantó G., Molnár J., Ilkeyné Perlaki E., Pantó G., Gyarmati P., Pojják T.

Résztvevők száma: 43

Május 10. Előadónál

Elnök: Pojják Tibor

Radócz Gyula: Az észak-borsodi „kísérleti” barnakőszénkutató földtani eredményei

Vita: Szabó L., Tarján G., Oswald Gy., Juhász A., Pojják T. Előadó mindegyik hozzászólónak külön-külön válaszolt.

Kovács Lajos—Verebélyi Kálmán—Boldizsár István: Sajóközine 169. sz. fúrás anyagfeldolgozása és a borsodi barnakőszénmedencére vonható következtetések

Vita: Siposs Z., Juhász A., Tarján G., Kovács L., Pojják T.

Az előadónál végén került sor Cousteau, J. Y. kapitány híres filmjének, a „Csend világa” c. film bemutatására.

Résztvevők száma: 41

Május 26—27. Földtani kirándulás az Upponyi- és a Bükkhegységben

Kirándulásvezető: Balogh Kálmán

Az Északmagyarországi Csoport rendezésében, Balogh Kálmán avatott vezetésével az 55 résztvevő az Upponyi hegységből kiindulva kétnapos földtani kirándulás során megismerkedett az Upponyi és a Bükkhegység földtani tanulmányozásának jelentőségével, rétegsorával, ősföldrajzi fejlődésmentével, hegység szerkezetével. A 40 megállóhelyes földtani kirándulás kötött programjának zökkenőmentes, folyamatos lebonyolításában, a 27 oldalas, 5 földtani szelvényvel és a Bükkhegység áttekinthető földtani térkép-vázlatával ellátott kirándulásvezetőt és annak szerzőjét Balogh Kálmánt illeti az elismerés. A kétnapos kirándulás a hollóstenői Bányászpihenő mellett rendezett szalonnapváltással és borkóstolással ért véget.